

Zápis

o 2. členské schůzi, jež konala se 26. března 1905.
v hostinci p. Ed. Michla v Dobrušce.

Program:

1. Zahájení schůze. . .
2. Čtení a schválení zápisu z minulé schůze.
3. „Jan Amos Komenskij“, přednáška p. F. Příbyla, učitele v Dobrušce.
4. Kávorhy, přání, dotazy.

I. Jednání započal pan předseda uvítáním přítomného posluchačstva, načež

II. jednání přečetl zápis o 1. členské schůzi, jež odbyvala se dne 5. března v hostinci p. V. Kuchaře v Kamenici; zápis tento byl potom také schválen.

III. Ku památce nadcházejících narozenin J. A. Komenského započal o něm přednášku p. F. Příbyl, učitel v Dobrušce. Komenskij narodil se dle pravděpodobných zpráv v Komně u Uh. Brodu na Moravě 28. března 1592. Studoval o Helborně a Heidelbergu, načež r. 1616. byl vysvěcen na kněze Českých bratří. R. 1618. stal se správcem školy i bratrské církve ve Fulneku. Když r. 1621. Španělé města dobyli, přišel o veškeré své jmění a o všechny rukopisy. Tak skrýval se na panství K. st. ze Žerotína u Brondýsa^{m. l.}, kde napsal knihu „Labyrint světa a ráj sedce“. Z knihy této přečetl pan přednášející zajímavou a nym i časovou kapitolu o stavu vojenském. Ale již r. 1624. musil K. opustiti svého ochránce, načež skrýval se přes nepříteli po lesích a slujích a též na statcích jihu Prácheňského ze Štoupna. V té době napsal spis „Hlubina bezpečnosti“. Poněvadž všichni nekatolíci

musili opustiti lechy, uchýlil se K. do Heřna v Polsku, kde stal se ředitelem gymnasia. Zde sepsal „Didaktiku“, jednající o zásadách vyučování, a „Informatorium školy mateřské“. Zároveň vydal spis „Janna linguarum“, jenž je přeložen do všech jazyků evropských a některých asijských, jednáva K. pověst světovou. R. 1641. odebral se do Londýna, ale válka občanská v Anglii vypuknutí změnila jeho naděje. Z oděšel do Švédska, načež po ujednání s kancléřem Oxenstiernow usadil se v Elbingu, kde sepsal knihu „Methoda jazyků nejsnadnější“. R. 1648. vrátil se do Heřna, neboť byl zvolen rad biskupa českých bratří. V té době napsal spis „Křáft umirající mathy jednoty cirkobratiské“. Na pozvání z Uher ho došlé usadil se v Lányšském Potoku, by tam školy reformoval. Tam napsal slavný spis „Lvet v bbraních“. R. 1654. vrátil se K. opět do Heřna, jež pak 2 roky na to bylo od Švédů dobyto a spáleno, při čemž nešťastný K. přišel znovu o všecko; mimo jiné shořel mu i material k sestavení slovníku latinsko-českému, sbírany jím po 40 let. Toi kerými nehodami stížený K. odebral se pak do Amsterdamu, kde napsal poslední svůj spis „Jedno potřebné“. V tomto městě také zemřel rokem 1670. Komenský v celém svém životě nasaxoval se o tyto věci: 1. aby ve školách bylo vyučováno jazykem mateřským, 2. aby vyučována byla všehrdá mládež, chudá i bohatá, 3. aby zavedeny byly do škol důležitě přírodní vědy, 4. aby vedle ducha cvičeno bylo i tělo. Komenský bez odporu náleží k nejpramátnejším mužům všech věků a národů a jako učitel všech učitelů má náobuhy nehgnoací.

Po ukončení své řeči byl přednášející odměněn souhlasným pro-
blehem, načež,

IV. poněvadž volných podání nebylo, byla schůze ukončena.

V Dobrušce, dne 26. března 1905.

J. Dobruška
Václav Kuchař

Hynek Raichl,
t. č. jednatel.